

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

PLANTING AV SKOG PÅ NYE AREAL SOM KLIMATILTAK

SKOGENS HUS – 19.SEPTEMBER

- Bakgrunn
- Metode
- Resultat
- Erfaringar
- Tilråding

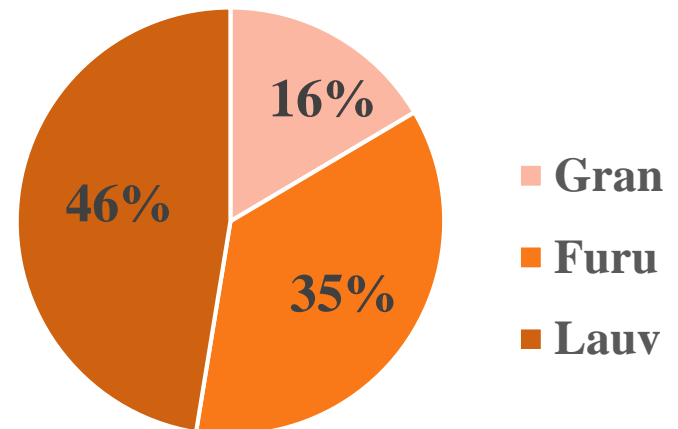
Skogbruket i Rogaland

Volum

- Gran = 5,3 millionar m³
- Furu = 6,0 millionar m³
- Lauv = 6,1 millionar m³

- Høg produksjon = høgt opptak av CO₂

Areal

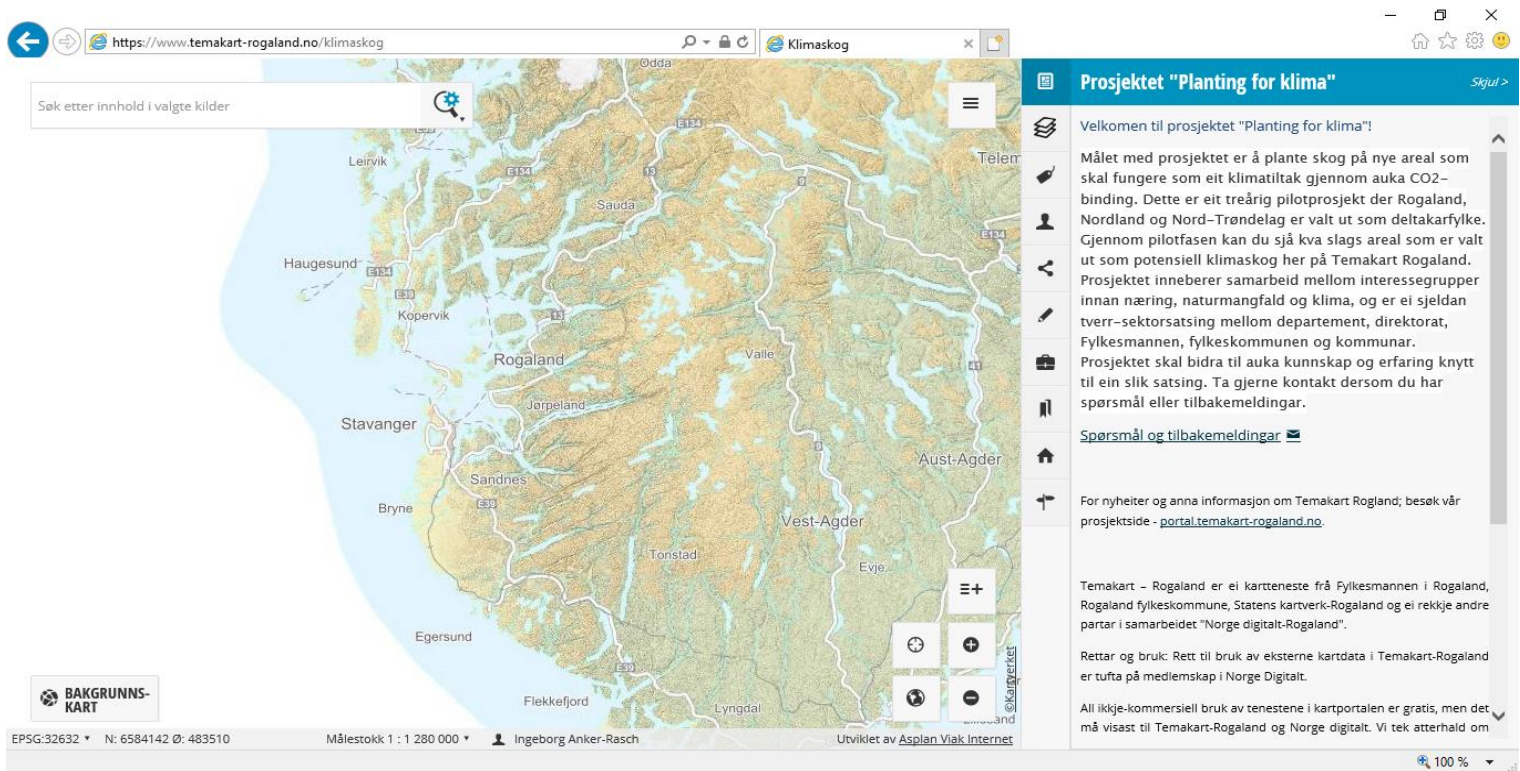

Tal henta frå NIBIO si landsskogtaksering av Rogaland

Regional kartanalyse

https://www.temakart-rogaland.no/klimaskog

Søk etter innhold i valgte kilder

Prosjektet "Planting for klima"

Velkommen til prosjektet "Planting for klima"!

Målet med prosjektet er å plante skog på nye areal som skal fungere som eit klimatiltak gjennom auka CO₂-binding. Dette er eit treårig pilotprosjekt der Rogaland, Nordland og Nord-Trøndelag er valt ut som deltakarfylke. Gjennom pilotfasen kan du sjå kva slags areal som er valt ut som potensiell klimaskog her på Temakart Rogaland. Prosjektet inneberer samarbeid mellom interessegrupper innan næring, naturmangfald og klima, og er ei sjeldan tverr-sektorsatsing mellom departement, direktorat, Fylkesmannen, fylkeskommunen og kommunar. Prosjektet skal bidra til auka kunnskap og erfaring knytt til ein slik satsing. Ta gjerne kontakt dersom du har spørsmål eller tilbakemeldingar.

[Spørsmål og tilbakemeldingar](#)

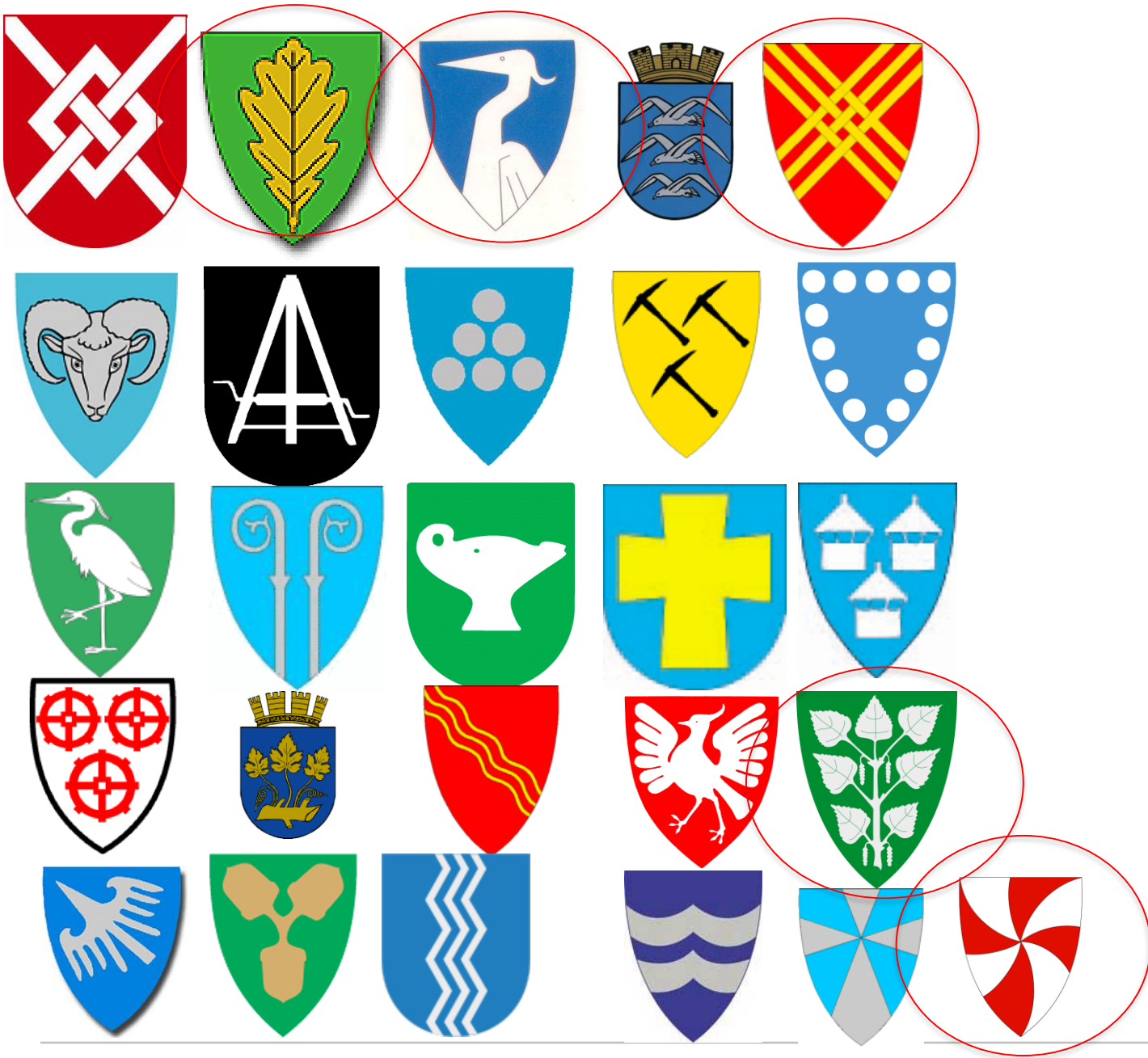
For nyheiter og anna informasjon om Temakart Rogaland; besøk vår prosjektside - portal.temakart-rogaland.no.

Temakart - Rogaland er ei kartteneste frå Fylkesmannen i Rogaland, Rogaland fylkeskommune, Statens kartverk-Rogaland og ei rekkje andre partar i samarbeidet "Norge digitalt-Rogaland".

Rettar og bruk: Rett til bruk av eksterne kartdata i Temakart-Rogaland er tufta på medlemskap i Norge Digitalt.

All ikkje-kommersiell bruk av tenestene i kartportalen er gratis, men det må visast til Temakart-Rogaland og Norge digitalt. Vi tek atterhald om

EPSG:32632 N: 6584142 Ø: 483510 Målestokk 1 : 1 280 000 Ingeborg Anker-Rasch Utviklet av Asplan Viak Internet 100 %

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Metode for val av areal

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Jakta på den interesserte grunneigar!

...med god hjælp fra
desse!

Avtale om etablering av skog på nye arealer som klimatiltak

Opplysninger om grunneier

Navn (grunneier)	Kontroll: S
Adresse	Postnr.

1. Avtalens parter

Grunneier:	Kommune:
Adresse:	Saksbehandler:
Telefon:	Telefon:
Gårdsnummer:	Bruksnummer:

2. Tiltakets og avtalens formål

Avtalen inngås mellom grunneier og kommune, og gjelder for areal der grunneier har fått forhåndsilsagn om tilskudd til skogplanting i pilotfasen for 'planting av skog på nye arealer som klimatiltak'. Tiltakets formål er å øke karbonopptaket i skog gjennom planting av skog på nye arealer. Avtalens formål er å sikre at kriterier for pilotfasen blir overholdt. Avtalen regulerer etablering av nye grunneiers- og kommunens utvalgte areal, men kun for en

Innmelding av areal for planting

Høyde over havet	Størrelse etter planting (aak)	Markering	Anmerkning
1 01-61	1 10-100 (a)	1 Børning	1 Eget areal
2 100-249	2 11-20 (a)	2 Løvsling	2 Fast areal
3 250-249		3 Åker/behold	3 Tredje ut
4 250-249		4 Feltgrense/veg	4 Utgrøft/grøft
5 250-249		5 Feltgrense/veg	5 Feltgrense/veg
6 250-249		6 Feltgrense/veg	6 Feltgrense/veg
7 250-249		7 Feltgrense/veg	7 Feltgrense/veg
8 250-249		8 Feltgrense/veg	8 Feltgrense/veg
9 250-249		9 Feltgrense/veg	9 Feltgrense/veg

VURDERING AV AREALER OG VERDIER PÅ INNMELDETE FELT

Grunneier

Navn: _____ Gnr/bnr: _____

Navn på felt/evt. feltnr.: _____

Landbruksinteresser og annet

- Er det behov for å søke om omdisponering av dyrka/dyrkbar jord? Ja Nei
- Har reinndrifta bruk/rettigheter som må avklares? Ja Nei
- Er det annen arealbruk som må avklares? Ja Nei

Merknader: _____

Erklæring om rettighet i fast eiendom ¹

- Er det registrert viktige naturtyper på eller i umiddelbar nærhet av felt?
- Er det sannsynlig å finne viktige naturtyper på eller i umiddelbar nærhet av felt?

Merknader: _____

Friluftsliv, la

- Kan planting komme i konflikt med friluftsliv, la
- Kan planting komme i konflikt med friluftsliv, la
- Kan planting komme i konflikt med friluftsliv, la

Merknader: _____

Innscriverens navn (skoleforn):	Postboks for friluftsliv/landskap
Adresse:	
Postnummer:	Poststed:
Fødselsnr./Org.nr.:	Bilnr.:

1. Hjemmebliver (eier)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

2. Blandede (eier)	
Kommunen:	Kommunens navn
Stor:	Stor:
Fte:	Fte:
Stor:	Stor:

3. Rettighetshaver - (Er det annen eiendomskategori?)	
Kommunen:	Kommunens navn
Stor:	Stor:
Fte:	Fte:
Stor:	Stor:

4. Rettighet for fast eiendom (privat eier)	
Kommunen:	Kommunens navn
Stor:	Stor:
Fte:	Fte:
Stor:	Stor:

5. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

6. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

7. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

8. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

9. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

10. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

11. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

12. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

13. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

14. Rettighet for person (personlig tjenestypengeforbehold)	
Navn:	Fødselsnr./Org.nr. (110 eller 111):

Saksgang og vurdering av feltet

- På feltet og i umiddelbar nærleik (100 m)
- Landbruksinteresser
- Kulturminner
- Friluftsliv/landskap
- Naturmangfold
- Albedoeffekt
- Attgroingsfase/veg

Landbruksdirektoratet

Opplysninger om utbetaling

Utbetalingens gjelder

Høyde over havet	Størrelse etter planting (aak)	Markering	Anmerkning
1 01-61	1 10-100 (a)	1 Børning	1 Eget areal
2 100-249	2 11-20 (a)	2 Løvsling	2 Fast areal
3 250-249		3 Åker/behold	3 Tredje ut
4 250-249		4 Feltgrense/veg	4 Utgrøft/grøft
5 250-249		5 Feltgrense/veg	5 Feltgrense/veg
6 250-249		6 Feltgrense/veg	6 Feltgrense/veg
7 250-249		7 Feltgrense/veg	7 Feltgrense/veg
8 250-249		8 Feltgrense/veg	8 Feltgrense/veg
9 250-249		9 Feltgrense/veg	9 Feltgrense/veg

Merknad, ev. proveniens

Utbetalingens gjelder

Utbetalingstype	Utbetalingssats
Plantekjøp	110
Plantekjøp, oppløst	130
Mekanisk etterarbeide	131
Sjermisk behandling etterarbeide	132
Avslutningsgrøfting	133
Landbruksgrøfting	140
Stammekasting	141
Skadeforbyggende tiltak (inkl. ider)	142
Formåndsytelse for tynning	143
Mva (registrert eier)	730

Landbruksdirektoratet - Utbetaling for skogplanting og skogvern

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Resultat

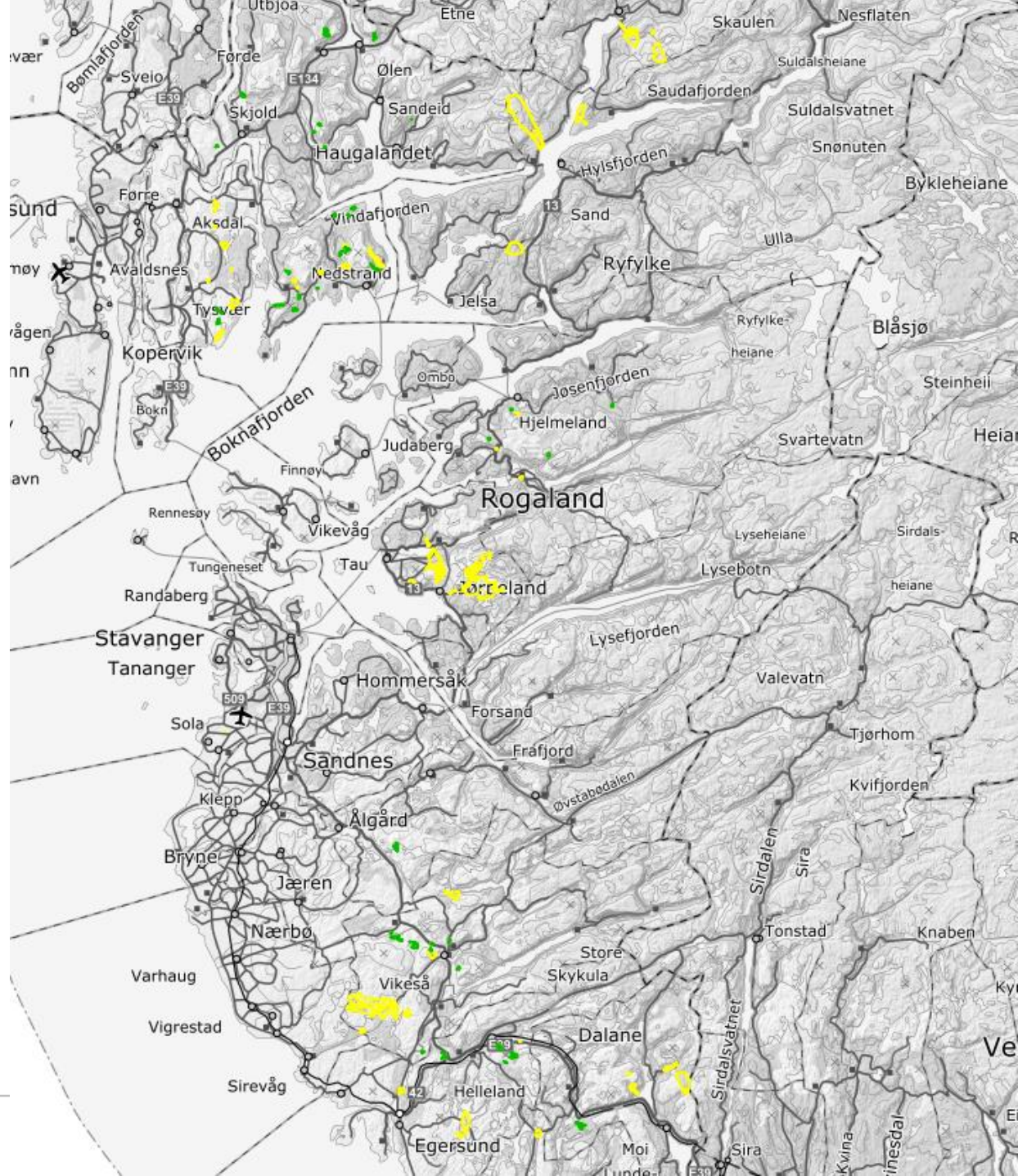
Foreslåtte felt:

Gult

Godkjente felt:

Grønt

Kontaktperson	Prosent
Grunneigar	15 %
Kommune	11 %
Skogpådrivar	67 %
Næringsaktørar	1 %
Ukjent	6 %
SUM	100 %

Milliondryss til Rogaland

Sidan 2015 har pilotprosjektet «Planting for klima» jobba for å auka opptaket av CO₂ gjennom å plante skog på nye areal. Interessa blant framsynte rogalendingar har ført til milliondryss i fylket.

- *For meg handlar dette om å delta i noko som er positivt for miljøet, og samstundes ta vare på skogressursen og skapa verdiar for framtida. – grunneigar i Vindafjord*
- *Målet er å utvikla potensialet til garden og eg ynskjer å vera med på klimaskogprosjektet. – grunneigar i Vindafjord*
- *Jeg kom over en artikkel om klimaskog og synes dette høres veldig positivt og spennende ut. – grunneigar i Sandnes*

Klimaskog inspirerer

Et stykke fram til målsetjinga. Skogambassadør Sigmund Havn ynskjer fleire skogeigarar i Vindafjord med på laget.

Venke Lothe er glad for at ho blei med i klimaskogprosjektet. Grunneigarar i Ølen opplever tiltaket som meiningssfullt, verdiskapande og lærerikt.

ADNE FRINGSJØ

Vindafjord er blant kommunane i Rogaland som er med i eit nasjonalt pilotprosjekt der målet er å planta granskog for å redusera utslappa av klimagassen CO₂ gjennom treslagskifte. Etter ein fråstart er eit 20-tals grunneigarar i alle bygdene, med unntak av Bjørn, Imsland og Sandeid, nå blitt med.

— Eg blei interessert då eg ved brev blei invitert til å bli med på prosjektet og mekte meg på. For meg handlar dette om å delta i noko som er positivt for miljøet, og samstundes ta vare på skogressursen og skapa verdiar for framtida. Når og i tillegg også får læra mykje om skogbruk som og viste svært lite om frå før, blir dette i sum svært bra, seier Venke Lothe.

Høgt mål

Til dagleg er ho lærar i Vats, men som grunneigar i Ølen har ho ein god del utmark med skog og kratt som ikkje har blitt utnytta. På ein vår og vindfull dag tar ho oss med opp ein gamal skogsveg til eit område ved gamle Fiksdalvegd der det alt er gjennomført ein del skoghogst, og der gammal kratt og lauvskog etter kvart skal skiftast ut med karbonfangande gran.

Med på turen er også Sigmund Havn, skogambassadør for prosjektet i Vindafjord og Tvevær, og pådrivar for å koma i gang. Han innrømmer at det har vore

ufordrande å få realisert det gode klimamålet. Men når ei førebuingane kome så langt, at det er klart for feltarbeid med rydding og planting til våren.

Vindafjord har sett mål av seg å planta til tusen dekar. For å greia det trengst meir statlege pengar, men me er på god veg sjølv om det blir vanskeleg å greia målet. Per i dag har me fått tilsegn frå grunneigarar på vel 750 dekar og tildelte løyvingar for å planta på ca. 150 dekar, seier Havn.

Treng meir midlar

Rogaland er, saman med Nordland og Nord-Trøndelag, pilotfylke i det treårige prosjektet Planting for klima, som er eit resultat av klimaforliket på Stortinget i 2012. For jul 2018 skal prosjektet rapportert inn til departementet som etter dette vil ta stilling til om det skal justerast opp til eit nasjonalt nivå. Ei rekke offentlege etatar og private interessegrupper er involvert i arbeidet som blir styrt av det statlege fylkesmannsbebet.

Prosjektleiar i Rogaland, Ingeborg Anker-Rasch opplyser til Grannar at det i løpet av våren 2017 er planta over tusen dekar med årg. i fylket. Arealet er velt ut ved at grunneigarar enten har foreslått arealet gjennom prosjektarbeidet.

— Me er inne i siste prosjektår og har som mål å planta til 2.000 dekar komande vår. Det er alt mange som har meldt si interesse, og midlane blir høgst sannsynleg brukt opp, seier Anker-Rasch og siktar til dei 15 millionane som fylgde med frå staten.

Prosjektleiarar fortel at første del av fasen har gått det mykje erfaring, men også avdekk

Nyttig og lærerikt. Venke Lothe er blant fire grunneigarar i Ølen som er blitt med i prosjektet Planting for klima.

FOTO: ADNE FRINGSJØ

område som har vore ufordrande. — Som eit «ungt» skogfylke er det mange i Rogaland som ikkje har eit forhold til kva skogen kan bidra med. Det er difor viktig å gi god informasjon om prosjektet, men også om det generelle skogbruket, seier ho.

Plass til fleire

Venke Lothe er i denne kategorien, og for ho har kunnskapen som prosjektet har gitt, vore ei aha-oppleving.

— Ein fagdag på Tveit i

Nedstrand som har vore utfordrande på, var svært nyttig. Blant anna om økonomien og potensialet som ligg i skogen, men også generelt om skogbruksmøtinga som eg kunne lite om. Blant anna fekk me læra og sjå kva grep grunneigarar må gjera for at veksten for grana som blir planta skal bli optimal, seier ho.

Skogambassadør Havn er glad for at Venke Lothe og så mange andre grunneigarar i Vindafjord vil delta i det viktige klimaprojektet der det har godtatt å binda

arealet i 75 år. Størst respons har det fått i Ølen, samt ei gruppering i Vakadalen. Prosjektet finansierer både rydding og planting, og det er ikkje for sent å bli med.

— Interesse har vore god og opplever det fleste grunneigarane som positive. Mange synest dette er eit godt klimaprojekt, men ser også på det som eit ressursuttak for å auke produksjonen i skogen. Og det er framleis plass til fleire, så det er berre å ta kontakt, seier skogambassadøren.

handlar om å delta i noko som er positivt for miljøet, og samstundes ta vare på skogressursen og skapa verdiar for framtida

VENKE LOTHE, SKOGEGAR

MENINGER

Leserinnlegg: Har du noe på hjertet? Send oss innlegget ditt på e-post, til debatt@dalane-tidende.no. Skriv kort! Maks lengde hovedinnlegg: 2500 tegn inkl mellomrom, varlige innlegg maks 1500 tegn inkl mellomrom.

Kroniske: Beskriv du å si litt mer om et tema? Send oss gjerne kroniske innlegg på e-post, til debatt@dalane-tidende.no. Maks lengde: 5500 tegn inkl mellomrom. Husk å legge ved et portrettbilde av deg selv.

Dalane Tidende forbeholder seg retten til å redigere og forkorte tilsendte innlegg og kronikker. Innlegg redigeres etter Vær Varsom-plakatens regler om saklighet og anstendighet. Alle innlegg kan bli publisert i våre ulike mediekonkanaler.

KLIMASKOG AV GRAN

Beste løsning samlet sett?

Under arbeid med å løse et miljøproblem bør en så langt råd er søke å unngå tiltak som skaper eller forverrer andre.

Planteskog av gran reduserer biologisk mangfold og bidrar til forsurning av jordsmonn og vassdrag. Gran vokser fort i kystklima og gir i hovedsak løst trevirke av middelmådig kvalitet ("slipømmer") med dårlig pris i markedet.

Lauvskog med innblanding av varmekjære arter bevarer i stor grad biologisk mangfold og bidrar til et bedre jordsmonn. Varmekjære treslag som eik og ask kan med god skjøtsel gi trevirke av høy kvalitet, med mange bruksområder og sannsynligvis gode priser i markedet.

Rogaland er valgt ut som pilotfylke for satsing på planting av klimaskog. Prosjektet er nylig igangsatt i Bjerkreim og Tysvær. Det satses i hovedsak på planting av gran i forsøk på å dempe klimaufordringene, fordi gran bidner mer CO2 enn lauvtrær.

Skogplanting er et godt klimatiltak, men for økologer virker granplanting i kystklimaet i Rogaland som en beslutning tatt uten å legge vekt på bivirkningene.

Hva skjer etter hvert?

Plantene som nå settes i jorda, skal bli stående som skog henimot sytti til hundre år. Alle som har gått i en plantet, tett granskog, har sett hvordan et teppe av brune barnåler sterkt reduserer alt liv på bakken. Ikke uten grunn har slike planteskoger ofte blitt kalt "granørken".

Mindre synlig, men minst like viktig, er det som skjer når barnålene brytes ned og råtner. Da

dannes det et surt jordsmonn som reduserer mangfoldet av mikroliv i jorda og dessuten gir sur avrenning til vassdrag. Store deler av Rogaland var tidligere sterkt skadet av sur nedbør. Avrenning av surt vann fra granskogsfelt kan i noen tilfelle føre til at sårbare vassdrag på ny får en utvikling som skader fisk og andre organismer.

Hvilke alternativer bør vurderes?

Ved valg av treslag i klimaskog i Rogaland bør det legges vekt på hvilke treslag som hører naturlig hjemme i vårt milde kystklima, og hvilken påvirkning de har på øvrig plante- og dyreliv.

Gode alternativ til gran er da varmekjære lauvtrær som eik og ask på lune voksesteder, gråor og svartor i fuktige områder, og bjørk og osp ellers. Ingen av disse kan konkurrere med gran når det gjelder lagring av CO2 i trestammen, men de har så mange andre positive miljøegenskaper at de ut fra helhetsvurderinger likevel kan være å foretrekke på mange lokaliteter.

Skog av lauvtre slipper oftest mer lys ned gjennom trekronene slik at et større mangfold av hynnemoser, lav og blomsterplanter trives på skogbunnen. I slike miljø trives også et større mangfold av insekter og andre smådyr, samt fugler og andre større dyr.

Sammenliknet med barnåler gir bladverket fra lauvtrær vesentlig bedre (mindre surt) jordsmonn når det råtner, og det humuslaget som lauvet og øvrig markvegetasjon danner over tid er også meget viktig for langtidslagring av CO2.

Hva skjer når skogen er hogstmoden?

Ingen trær lever evig. Når skogen er hogstmoden, er alternativene enten å ta ut trevirket ved hogst, eller å la trærne stå og etter hvert dø og råtne på stedet. Høyst sannsynlig blir klimaskogen som nå plantes, hogget på et eller annet tidspunkt. Hvilket "produkt" en da vil ha, avhenger av valget av treslag som gjøres nå.

Dersom gran er valgt, vil en i hovedsak ha et trevirke som er hurtigvokst, løst i veden og av moderat til dårlig kvalitet for bygningsformål. Det meste må trolig selges til lave priser som "slipkvalitet", det vil si råstoff for papirproduksjon eller lignende.

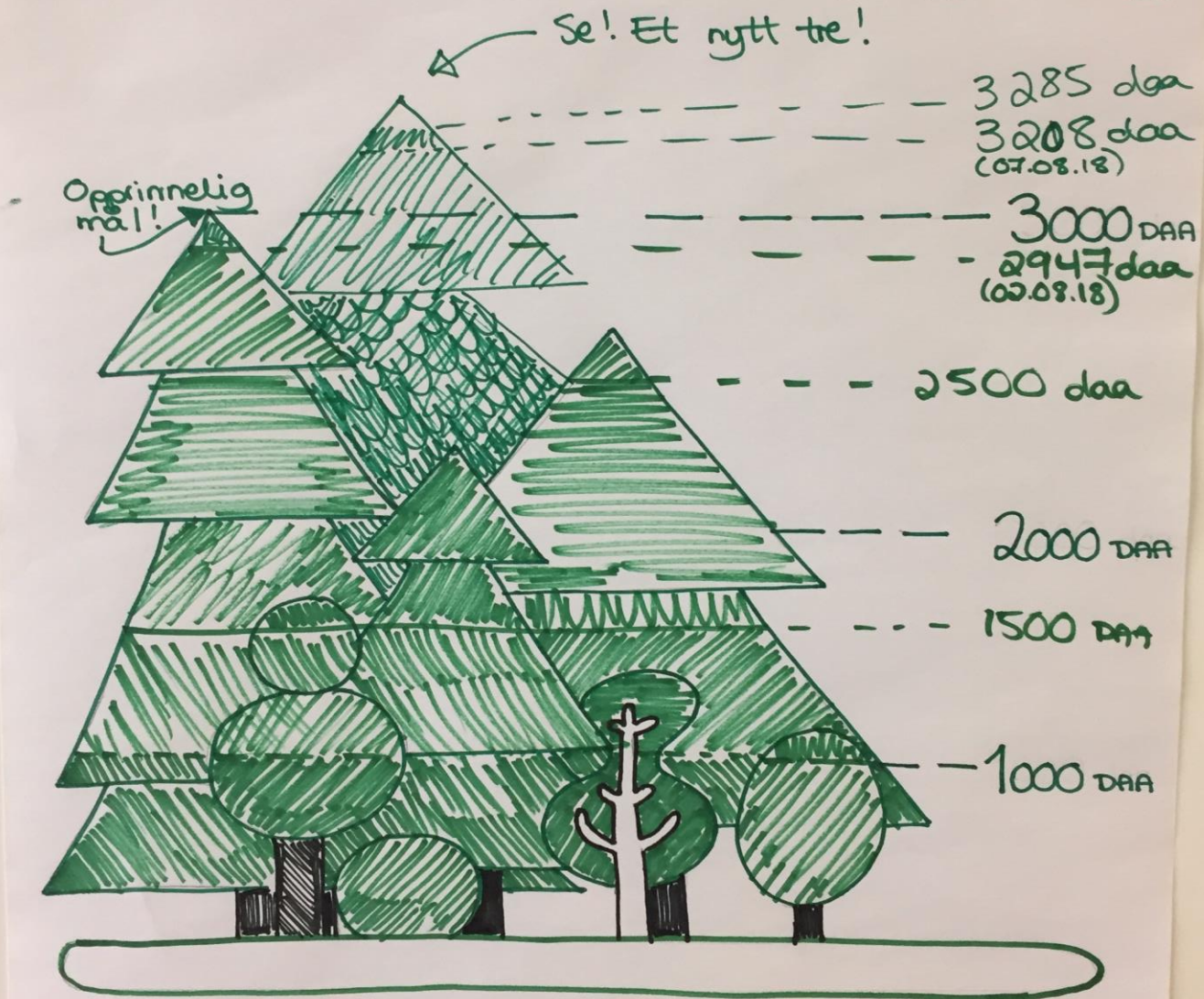
Varmekjære arter som eik og ask kan produsere trevirke av høy kvalitet til mange formål, og kan trolig selges til meget god pris. Ved fornuftig valg av frømateriale vil det også være mulig å produsere bjørk og osp av høy kvalitet på mange lokaliteter. Økonomisk kan valg av rett lauvtre på rett lokalitet derfor gjerne gi et akseptabelt resultat sammenlignet med gran.

I mange fylker i landet er det trolig riktig å satse på gran som hovedtreslag, på grunn av klimaet. Men i mildt kystklima, som i Rogaland, kan det sannsynligvis gjøres bedre ved bruk av andre treslag dersom helhetsvurderinger av bivirkninger, konsekvenser og sluttresultat legges til grunn.

VIDAR AUSEN, Egersund

- Ønskje om beiteareal (men ingen plan)
- Treslagsval

KLIMASKOG

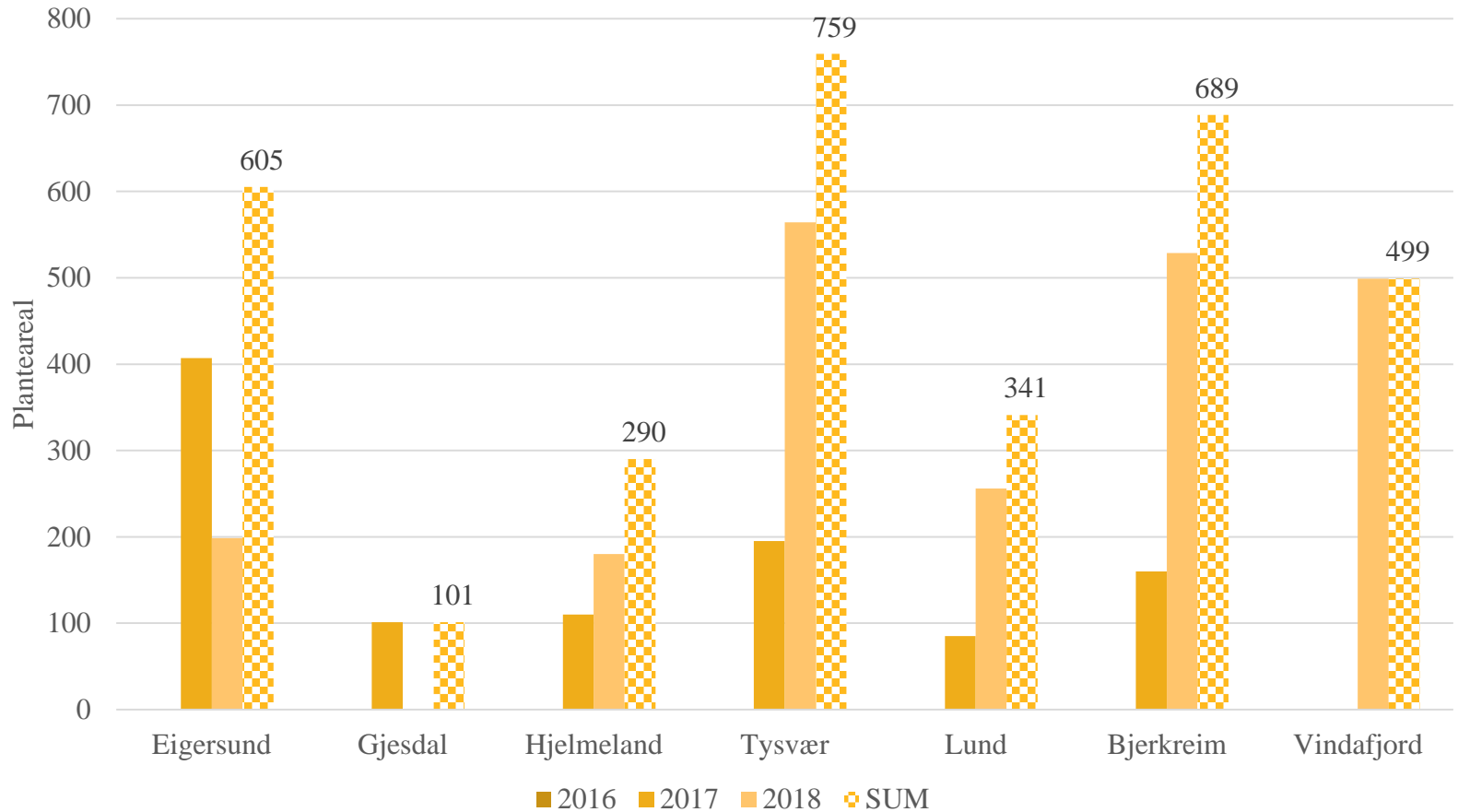
Ikkje alle blei med vidare..

- 267 felt stoppa opp
- 25% - kunne blitt med vidare
- 31% - ikkje interessert

Årsak til stopp i prosessen	Tal felt
Miljø/landskap	11
Jordbruk/jordlov	36
Skogbruk	5
Attgroingsgrad	7
Eigedomsoverdraging	11
Driftsforhold	9
Trekt seg	3
<i>Nedprioritert</i>	66
<i>Andre årsaker</i>	83
Ukjent årsak	36
SUM	267

Realisert areal pr. 13.09.2018

Attgroingsgrad

Kostnader knytt til flaterydding opp mot attgroingsgrad				
Attgroingsgrad	Tal felt	Ryddekostnader	Ryddda areal	Kostnad/dekar
Opent areal	10	126 800	270	470
Tidleg attgroingsgrad	23	750 473	1 484	506
Sein attgroingsgrad	16	704 686	1 075	656
SUM	49	1 581 959	2 829	559

- Dyrare dess seinare attgroingsgrad
- Tilskot til bioenergiuttak kan hjelpe på reknestykket

Feltstorleik

Kostnadar knytt til feltstorleik				
Feltstorleik	Tal felt	Totalkostnad	Dekar	Kostnad/dekar
1-10 dekar	3	47 998	19	2 594
11-50 dekar	23	1 608 723	774	2 079
51-100 dekar	13	2 134 334	955	2 236
101-200 dekar	3	716 626	411	1 744
>200 dekar	4	2 078 696	1 067	1 949
SUM	46	6 586 377	3 225	2 042

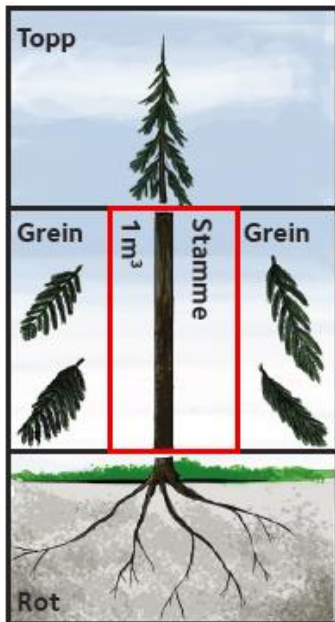
- Større felt rimeligare?
- Blir påverka av attgroingsgrad

Kostnadsanalyse

Kostnader knytt til ulike tiltak					
Tiltak	Areal (dekar)	Tal felt	Utbetalt (eks.mva)	Snitt (eks.mva)	
Plantearbeid	3 284	46	2 607 982	794	kr/daa
Plantekjøp	822 295	48	2 343 635	2,85	kr/stk
Førehandsarbeid*	3 075	49	1 728 304	562	kr/daa
SUM kostnadar	3 284	49	6 679 921	2 034	kr/daa

Faktorar som kan gi kostnadseffektive løysingar

- Tilbod frå fleire aktørar
- Kostnadsvurdering av felt før tiltak
- Tilskot, men kostnadstak

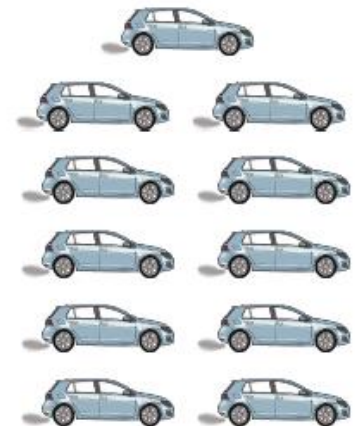

1 m³
trevirke binder
1800
kg CO₂
Inkluderer topp,
grein og rot.

10 Dekar skog

Binder årlig CO₂ tilsvarende
11 bilers utslipp!
Forutsatt 20 000 km årlig kjørelengde

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Kva slags erfaringar hausta vi?

Potensielle målkonflikter

- Positiv klimaeffekt + akseptabel verknad på miljøverdiar

Høg bonitet → Peke mot areal med høgt biologisk mangfald

- Positiv klimaeffekt + næringsutøving

Ekskluderer furu og lauv pga lågt opptak, høge kostnadar og dårleg virkeskvalitet

Kva førte kriteriene til?

- Planting av norske treslag
Ekskluderer areal der desse ikkje egner seg
- Planting på opne areal/tidleg attgroingsfase
Ekskluderer areal som er litt tett
Potensiale i brakklagt jordbruksareal
- Planting på høg bonitet
Har ikkje ført til lågare potensielt areal
- Ikkje planting på areal med viktige miljøverdiar
Er ikkje samordna med andre ordningar

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Pøbelgran
forbudt

Stopp statens
pøbelgran

@pobelgran

Startside

Om

Bilder

Likerklikk

Notater

Innlegg

Opprett en side

Vil heller prioritera beita

Magnus Seyland er skeptisk til meir skogplanting i Rogaland. På garden familien hans driv, har det vore tradisjon for å utnytta beiteareala maksimalt med brenning av einer og kratt, og bygging av vegar for å koma til med husdyrgjødsel.

Sjur Håland

Til saman disponerer samdrifta på Seyland i Gjesdal ti kilometer med gardsvegar for å nå 1.000 dekar med kulturbeite. Dei brukar berre husdyrgjødsel. Kløveren i beita syter for at naturen sjølv syter for nitrogentilførsel.

Kløver gir nitrogen

Norge har 1,5 millionar dekar innmark. Fylket rår over tredjeparten av desse ressursane, 500.000 dekar, i følge Magnus Seyland. Han synar til Norsk Landbruksrådgiving som har rekna at med 30 prosent kløver i beita, vil plantene få tilført 9 kilo nitrogen per dekar frå lufta.

– Det betyr eit potensiale der me kan få 4.500 tonn reint nitrogen eller tilsvarende 16.000 tonn kalkamon ferdig spreidd på beita våre utan at eit einaste gram kunstgjødsel er tilført, illustrerer han.

Tilskotsmidlane til klimaskog burde heller vore brukte til beitestell og –rydding, meiner han.

Store beiteverdiar

Seyland synar til at eit oppgjødsels og vekstet beite kan gi ei avling på 5-600 føreiningar per dekar gjennom vekstsesongen.

– Det betyr at beita har ein grasverdi på 1.500 kroner per dekar pluss tilskot kvart år. Om ein reknar at ein skog står i 100 år, og gir ein verdi på 12.000 kroner per dekar, vil beita ha gitt ein grasverdi på 150.000 kroner. Beita gir utbytte kvart år, i motsetnad til skogen, der det kan gå 100 år, berer rentetapet stort, sier Magnus Seyland.

Tilskotsmidlane til klimaskog burde heller vore brukte til meir beitestell- og rydding, meiner bonde Magnus Seyland

Sjølv har han ein granskog på kring 250 dekar som vart planta for 75 år sidan. Skogen ligg vanskeleg til. Det er ikkje råd å ta ut tømmer med effektive hogstmaskinar.

– Slik prisane på tre er no, er det langt frå rekningssvarande å hogga på tradisjonelt vis hjå meg. Skogen som blir teken ut no ramt om i Rogaland med hogstmaskinar, dekkar knapt utgiftene til entreprenøren meiner han.

Orkanar vil øydelegga

Bonden trur at klimaendringane, med meir ekstremvær, vil gjera det vanskeleg å etablere skog i eit fylke som har mykje vind frå sør.

– Me får fleire orkanar, som vil gjera skogen om til pinneved, spør han.

Røv med klimaungentet.

Meir skog gir meir karbonbinding?

– Ja, og den innsetsen kan gjerne intensiverast med meir planting og stell i dei områda av landet der skogen alt er etablert. Her i Rogaland må me prioritera beiteressursane og produsera verdiful mat.

Beita blir viktigare

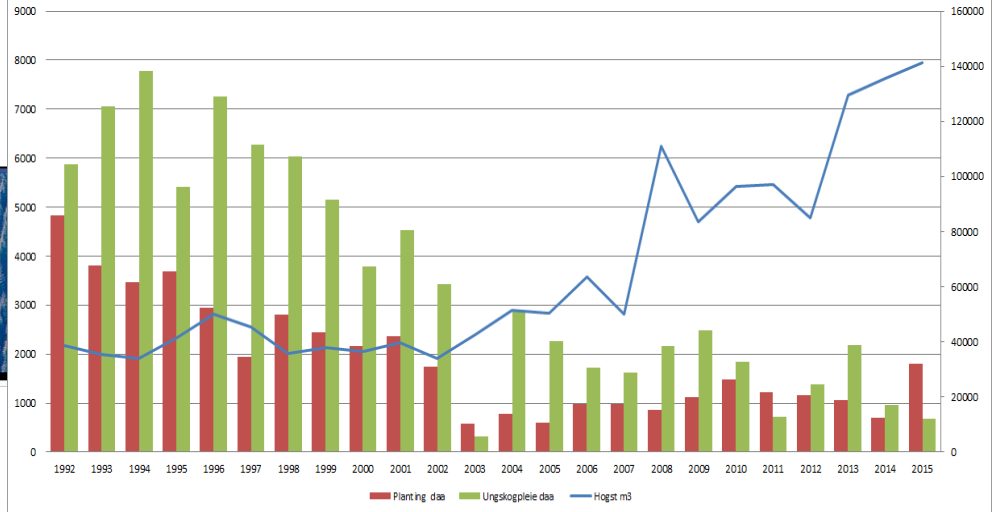
– Det er planen å nytta areal som har busnir å gnu att og som kanskje ikkje blir nytta. Her må det vel vena klimasmart å planta effektiv skog?

– Eg trur det blir vanskeleg å i det heile få entreprenørane til å hogga desse små felta, når den tid kjem, meiner han. – Er det så bratt og utliggengleg at du ikkje kan beita, kan du heller ikkje planta skog. Det må uansett ikkje nyttast stikagran, ho speier seg verre enn tistlar og er som eit ugutras å rekna for om beitebrukarar.

Magnus Seyland held fram at det blir fleire munnar å metta, og at det slett ikkje er sikkert at tilgangen og prisen på kraftfôr blir som i dag. At nydyrkingspotensialet og tilgangen på jord er avgrensa, talar i følge bonden for at beita blir ein stadig viktigare ressurs framover. Skog vil han ikkje ha.

– Å binde opp areal i fleire generasjonar for knappar og glansbilete har eg ikkje sans for. Vi kjerner ikkje verda om 40 år – å binde areal i 100 år er ikkje vegen å gå. Dette vil etter mi meining også redusera verdien på garden.

Avverking og skogskjøtsel i Rogaland

På 10 år har 270 kvadratkilometer granskog blitt til krattskog. Den produserer lite klimaeffekt og null tømmer, sier fylkesskogsjef Stein Bomo i Rogaland. Foto: Hans Bårdsgård

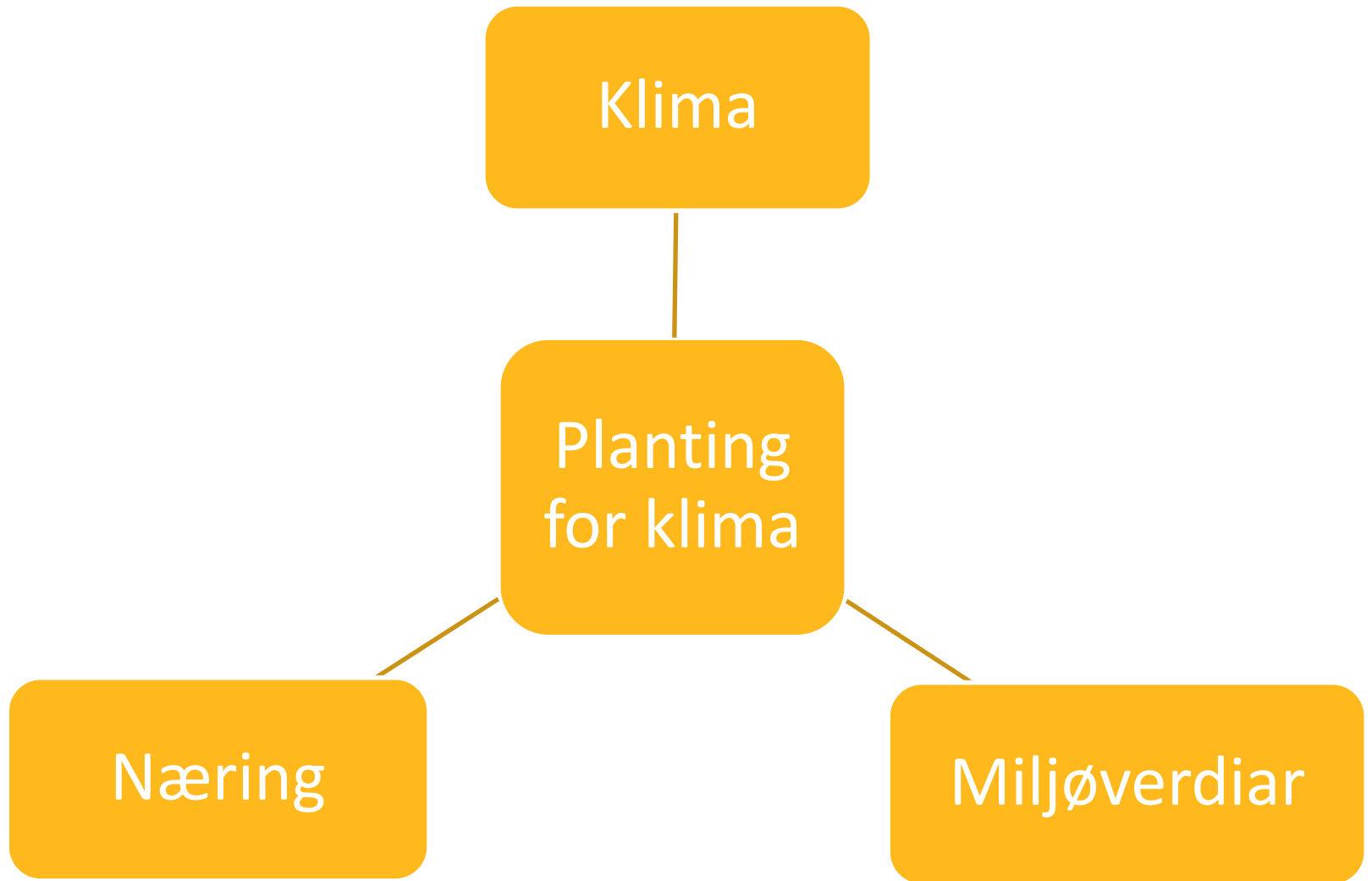
Ti fotballbaner granskog forsvinner – hver dag

Staten vil plante ny klimagranskog. Samtidig har 270.000 dekar skog forsvunnet fra kystfylkene på 10 år. Skogeierne hogger, men planter ikke.

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Tilråding og vegen vidare

Tilråding frå FMRO

- Val av treslag må i hovudsak baserast på best klimaeffekt
- Ordninga må forenklast og samsvare betre med andre
- Kapasitet og kompetanse hos kommunane må sikrast
- Kostnadsbevisstheit bør provoserast fram
- Vurdering av miljøfunn bør adresserast
- Planting av skog i kommunale planverk bør synleggjerast
- Kartfesting og fokus på brakklagt jordbruksareal bør aukast
- Kommunal rettleiar bør utarbeidast

Vegen vidare

- Fylkesvise rapporter til direktorater 14.09.2018
- LDIR og MDIR leverer sin evaluering til sine departementer innen 01.12.2018

Takk for meg!